

KOMUNIKAT Z VI POSIEDZENIA KRAJOWEJ RADY KURATORÓW IV KADENCJI

08 i 09 października 2015 roku odbyło się w Warszawie, kolejne już VI posiedzenie Krajowej Rady Kuratorów IV kadencji. Miało ono przede wszystkim charakter roboczy i w znacznej mierze zostało zdominowane przez tematykę dotyczącą funkcjonowania zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej wykonującej orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich.

Pierwszy dzień obrad rozpoczął się przedstawieniem informacji na temat „*Akcji Kasacja*” zrealizowanej przez Krajową Radę Kuratorów we współpracy z Fundacją na Rzecz Probacji „*Probare*”. Obecnie, w Sądzie Najwyższym wszczęte zostało już postępowanie kasacyjne w sprawie waloryzacji wynagrodzenia, wniesione przez jednego z kuratorów okręgu toruńskiego. Delegaci zgodnie ustalili, że z środków zgromadzonych w ramach akcji zostanie opłacony udział profesjonalnego pełnomocnika, który sporządzał wzór kasacji, w wybranym postępowaniu kasacyjnym. Intencją Rady jest, aby było to postępowanie, w którym kurator został obciążony kosztami postępowania (tak bulwersujące dla naszego środowiska rozstrzygnięcia miały miejsce w okręgu rzeszowskim).

Kolejny punkt obrad był dyskusją nad możliwością uzyskania przez Krajową Radę Kuratorów zdolności do czynności prawnych pozwalających na rozszerzenie jej działalności, poprzez uzyskanie numerów identyfikacyjnych NIP i REGON (mogą być one nadawane również jednostkom organizacyjnym nie posiadającym osobowości prawnej).

Bardzo żywą reakcję delegatów wzbudził kolejny temat dotyczący sytuacji kuratorów zawodowych wykonujących orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich, po wejściu w życie znowelizowanego Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 2015 roku Regulamin Urzędowania Sądów Powszechnych (Dz.U. z 30 czerwca 2015 roku, poz. 925). Wskutek stanowiska Krajowej Rady Kuratorów sygnalizującego wątpliwości co do konstytucyjności wcześniej obowiązujących przepisów, w znowelizowanym regulaminie uchylone zostały przepisy wskazujące na możliwość zlecenia kuratorom sądowym wywiadów środowiskowych na etapie postępowania wykonawczego, a także przepisy zakładające ich udział w sprawach z zakresu kontroli warunków życiowych osób poddanych prawnej opiece. Na tym tle dochodzi do rozbieżności interpretacyjnych dotyczących zakresu czynności zleczanych kuratorom przez sąd w postępowaniu wykonawczym i możliwości ich realizacji przez kuratorów w obecnie obowiązującym stanie prawnym. Dlatego też, Krajowa Rada Kuratorów podjęła decyzję o wystąpieniu do Departamentu Wykonywania Orzeczeń i Probacji w Ministerstwie Sprawiedliwości o sporządzenie stanowiska odnośnie kategorii spraw i zakresu wywiadów środowiskowych w postępowaniu wykonawczym i rozpoznawczym, zleczanych do wykonania kuratorom sądowym.

Następnie, delegaci do Krajowej Rady Kuratorów udali się do Kościoła Najświętszego Zbawiciela gdzie uczestniczyli w Mszy w intencji Ś.p. Tadeusza Jedynaka i zmarłych kuratorów sądowych.

Do udziału w drugim dniu obrad Krajowej Rady Kuratorów zaproszeni zostali przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości. Niestety, pilne obowiązki uniemożliwiły uczestnictwo w posiedzeniu Panu Borysowi Budce-Ministrowi Sprawiedliwości, a także Panu Mirosławowi Przybylskiemu- Dyrektorowi Departamentu Wykonywania Orzeczeń i Probacji w Ministerstwie Sprawiedliwości. Ministerstwo Sprawiedliwości reprezentował Pan Krzysztof Mycka- Naczelnik Wydziału Kurateli w Departamencie Wykonywania Orzeczeń i Probacji w Ministerstwie Sprawiedliwości. I to właśnie od wystąpienia zaproszonego gościa rozpoczął się drugi dzień obrad.

Pan Naczelnik poinformował, że notowany jest znaczny spadek obciążenia w zespołach kuratorskiej służby sądowej wykonujących orzeczenia w sprawach karnych (w ciągu roku z 212 000 do 202 000 spraw). Będzie on postępował, gdyż znowelizowane przepisy karne obowiązujące od 01 lipca bieżącego roku spowodowały spadek wpływu spraw do sądów, o około 90% relatywnie do analogicznego okresu roku ubiegłego. Do 10 października 2015 roku odnotowano w skali kraju zaledwie 13 orzeczeń o skazaniu na karę ograniczenia wolności w formie dozoru elektronicznego.

Na porównywalnym do dotychczasowego poziomie kształtuje się natomiast obciążenie w zespołach Kuratorskiej Służby Sądowej wykonującej orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich. Pan Naczelnik zwrócił uwagę na utrzymującą się, znaczną liczbę nadzorów w sprawach opiekuńczych, która nie maleje pomimo niżu demograficznego i ciągle zmniejszającej się liczby dzieci. Zainicjował dyskusję na temat możliwych przyczyn tego zjawiska, w którą aktywnie włączyli się uczestniczący w posiedzeniu delegaci. Podsumowując kwestie dotyczące kurateli rodzinnej, Pan Krzysztof Mycka zadeklarował, że zmienił pogląd na kwestię unormowania statusu kuratora rodzinnego jako organu postępowania wykonawczego i obecnie dostrzega potrzebę kodeksowego uregulowania postępowania wykonawczego w sprawach rodzinnych.

Pan Naczelnik poinformował, że Departament Wykonywania Orzeczeń i Probacji opracował już nowy projekt rozporządzenia na podstawie art. 176 kkw., który obecnie został przekazany do Departamentu Legislacyjnego. Zapewnił, że po zakończeniu prac nad projektem rozporządzenia, zostanie ono poddane szerokim konsultacjom społecznym, także ze środowiskiem kuratorów sądowych, przy czym nie zawiera ono nowych jakościowo rozwiązań.

Poruszył także kwestie dotyczące wykonania kary ograniczenia wolności i podkreślił, że wszystkie sprawy dotyczące kary ograniczenia wolności powinny zostać zakreślone bezpośrednio po upływie terminu, na jaki kara ta została orzeczona. Inna pragmatyka postępowania nie jest możliwa, gdyż każdorazowo prowadziłaby do naruszenia konstytucyjnie chronionych praw i wolności obywatelskich i byłaby porównywalna do sytuacji, w której skazany przebywałby w zakładzie karnym dłużej niż wynika to z wyroku sądu. Pan Krzysztof Mycka wyjaśnił też kwestie związane z wykonywaniem kary ograniczenia wolności wobec osób, które przebywają w zakładach karnych.

Pan Naczelnik odniósł się też do kwestii obsługi biurowej ZKSS i poinformował, że w budżecie na 2016 rok nie zostały zabezpieczone etaty na ten cel. Wskazał, że niezależnie od tego dysponentem etatów urzędniczych jest dyrektor sądu, który decyzję o ich zagospodarowaniu podejmuje w porozumieniu z prezesem sądu. Jedynym sposobem wygospodarowania środków na zabezpieczenie obsługi biurowej jest szukanie oszczędności w sferze kurateli społecznej, przy czym nie ma żadnych gwarancji, że wygospodarowane w ten sposób środki na pewno zostaną przeznaczone na potrzeby zespołów kuratorskich.

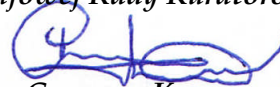
Swoje wystąpienie Pan Krzysztof Mycka zakończył stwierdzeniem, że funkcjonowanie polskiego systemu probacji można ocenić pozytywnie, gdyż powrotność do przestępstwa dotyczy zaledwie 1/3 skazanych, podówczas gdy w niektórych państwach Unii Europejskiej wskaźnik ten dochodzi do 50%.

Po części obrad z udziałem zaproszonego gościa nastąpiła krótka przerwa, po czym delegaci do Krajowej Rady Kuratorów przystąpili do podejmowania uchwał. Podjęte zostały następujące uchwały, w sprawie:

- Podziękowania dla Łukasza Kwadransa- delegata okręgu świdnickiego za inicjatywę i organizację wyjazdowego posiedzenia Krajowej Rady Kuratorów w Cieszynie, połączonego z Konferencją naukowo-społeczną „Kurator sądowy w zredukowanej czy poszerzonej rzeczywistości”.
- Podziękowania dla Rafała Chmiela- delegata okręgu katowickiego za zaangażowanie i pomoc w wyłonieniu kancelarii prawniczej, której zlecone zostało sporządzenie wzoru kasacji od wyroku sądu II instancji oddalającego roszczenie o waloryzację wynagrodzenia.
- Zatwierdzenia treści porozumienia zawartego pomiędzy Fundacją na Rzecz Rozwoju Probacji „Probare” a Krajową Radą Kuratorów w sprawie zbiórki środków materialnych na potrzebę „Akcji Kasacja”.
- Zatwierdzenia decyzji Prezydium Krajowej Rady Kuratorów o przystąpieniu do Porozumienia Samorządów Zawodowych i Stowarzyszeń Prawniczych.
- Przeznaczenia środków zgromadzonych dla potrzeb „Akcji Kasacja” na pokrycie kosztów związanych z postępowaniami kasacyjnymi.
- Przesłania do delegatów pełnego opracowania na temat warunków i możliwości uzyskania przez Krajową Radę Kuratorów numerów identyfikacyjnych NIP i REGON.
- Uzyskania opinii prawnej, uwzględniającej także aspekt praktyczny i celowościowy, dotyczącej udziału kuratora w kontaktach rodzica z dzieckiem.

Komunikat zredagował:

**Zastępca Przewodniczącego
Krajowej Rady Kuratorów**

Grzegorz Kozera